

PENSJONSFORUM

”RENTER OG PENSJON”

OSLO, 23.09.11

**CASPAR HOLTER
PENSJON & FINANS AS**

AGENDA

- RENTEUTSIKTENE
- FORVENTET AVKASTNING
- KONSEKVENSER FOR INVESTERINGSSTRATEGIEN

MAKROØKONOMISKE UTSIKTER

◆ KEYNESIAN DILEMMA

★ LAV VEKST

- MANGLENDE ETTERSPORSEL
- LAVE INVESTERINGER
- STRUKTURELLE PROBLEMER

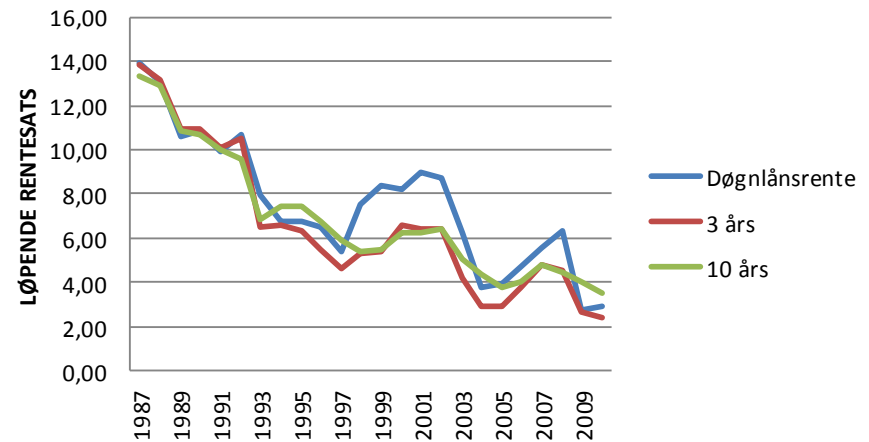
◆ HØY STATSGJELD

- ★ BEGRENSER EVNEN TIL STRUKTURELLE ENDRINGER
- ★ ØNSKE OM LAV RENTE
- ★ INFLASJONSMÅL MODERERES

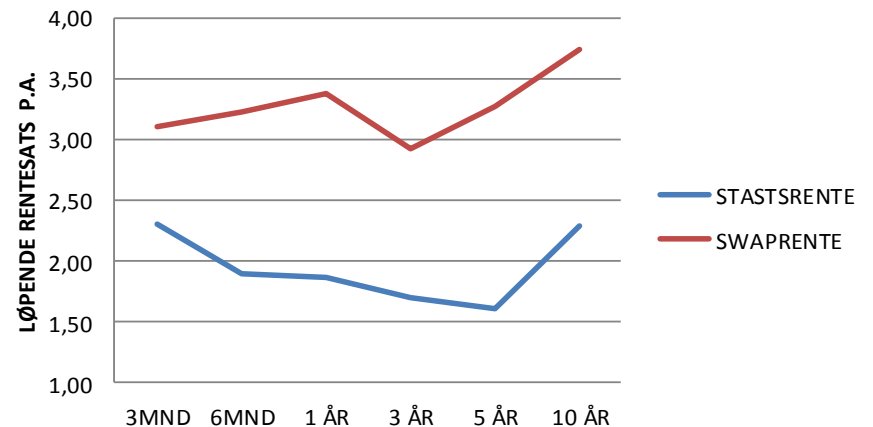
◆ KONSEKVENSER

- ★ LAVE RENTER LENGE!

UTVIKLINGEN I NORSKE RENTER

NORSKE RENTER - 20.09.11

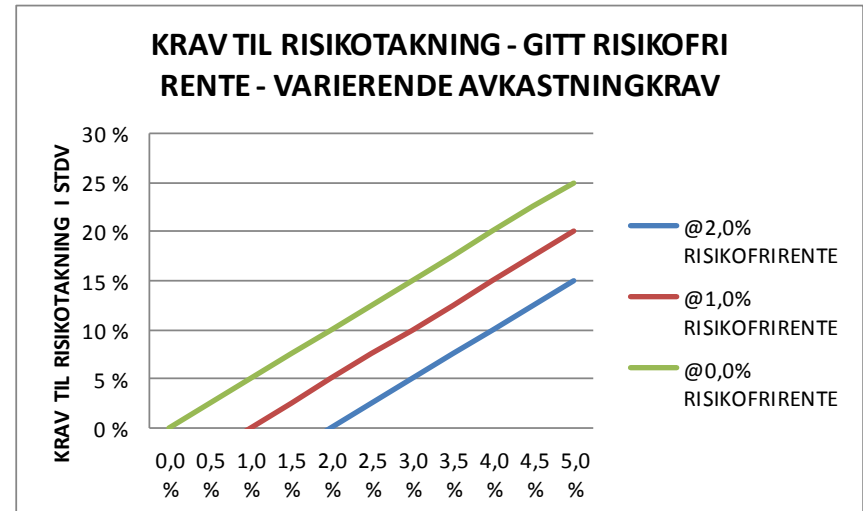

FINANSKRISEN - KONSEKVENSER

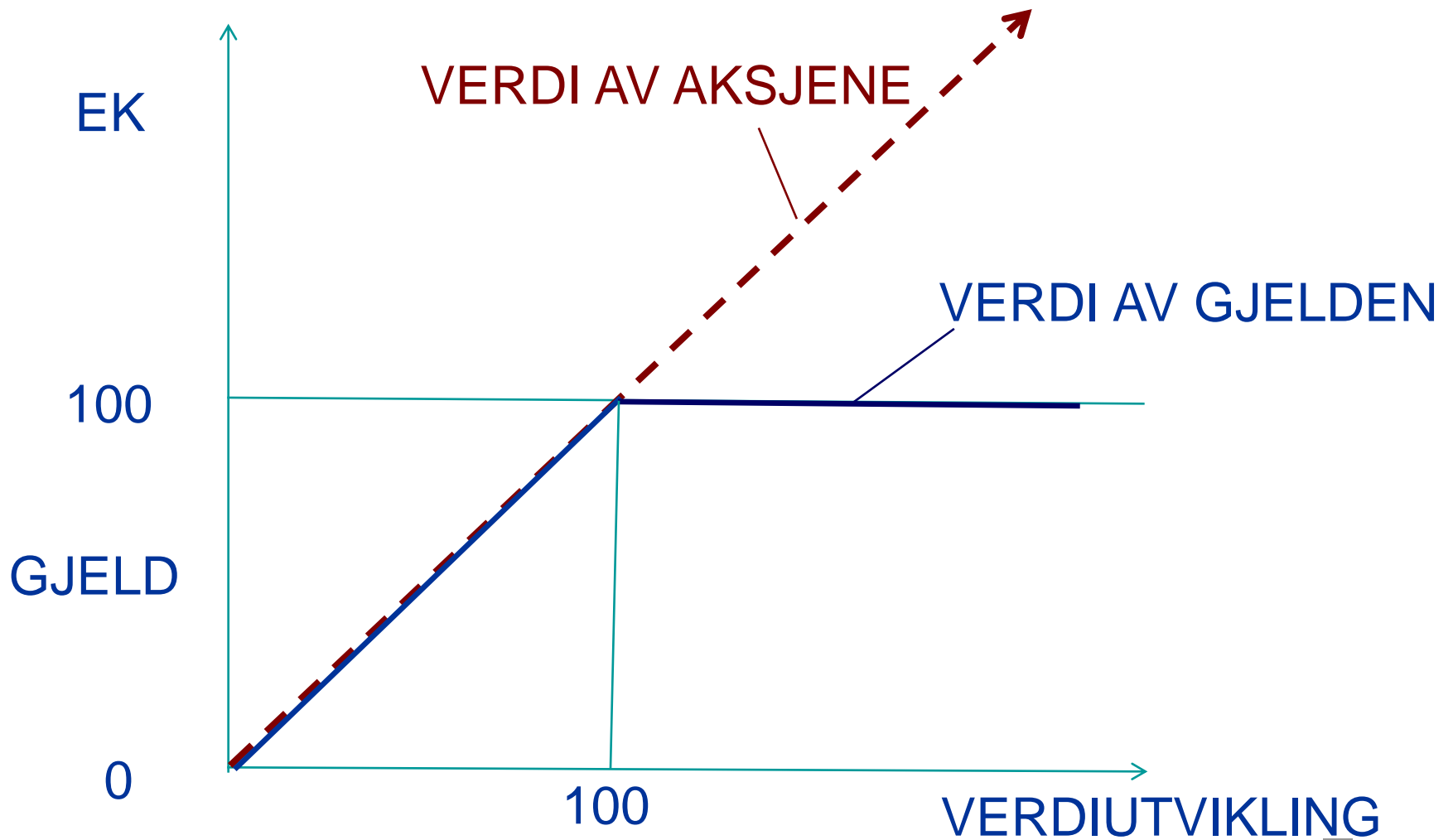
- **STOR USIKKERHET I FINANSMARKEDET**
 - ◆ **VOLATILE MARKEDER**
 - ◆ **VARIERENDE TILLITT TIL BANKENE**
 - ◆ **STOR VALUTAURO**
- **RENTEMARKEDE**
 - ◆ **LAV BASIS RENT**
 - ◆ **HØY PRIS PÅ KREDITT**
- **AKSJEMARKEDET**
 - ◆ **STORT KRAV TIL OMSTILING**
 - ◆ **STOR TURN OVER AV SELSKAPER**
 - ◆ **VARIERENDE AVKASTNING**
- **EIENDOM**
 - ◆ **STOR ETTERSPOERSEL ETTER SIKKER CASH FLOW**
 - ◆ **PRISSTIGNING PÅ EIENDOMMER MED LANGE, SIKRE KONTRAKTER**
 - ◆ **LAV YIELD**

RISIKO OG AVKASTNINGSFORVENTNING

- **RISIKO= (AVKASTNING – RISIKOFRI RENTE)/ (AVKASTNINGS/RISIKO)-RATIO**
- **FAKTISK**
 - ◆ **RISIKO = (5,8% - 3,8%)/0,26 = 7,6%**
- **KORRIGERT RISIKO**
 - ◆ **RISIKO = (5,0% - 3,0%)/(0,26) = 7,7%**
 - ◆ **RISIKO = (5,0% - 2,5%)/(0,26) = 9,6%**
 - ◆ **RISIKO = (5,0% - 1,5%)/(0,26) = 13,5%**

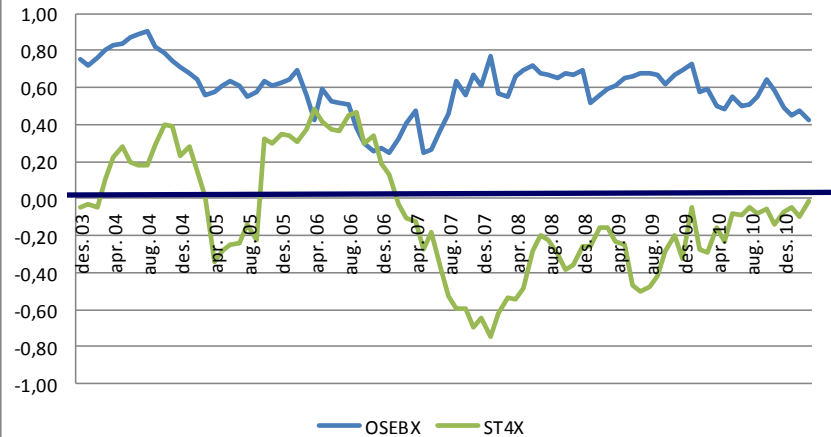

KREDITTKOSTNADER

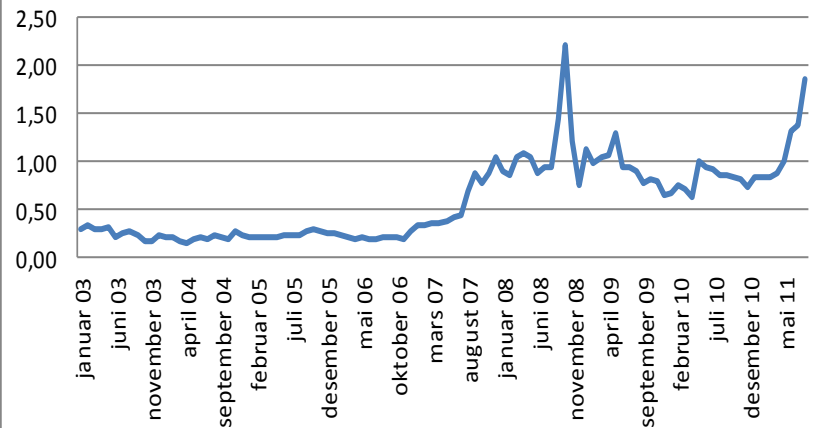

DIVERSIFISERING - KORRELASJON

KORRELASJON VS. GLOBALE AKSJER

STATSRENTE VS NIBOR - 12 MND RENTEDIFFERANSE I % P.A

OBLIGASJONSRISIKO

RENTERISIKO

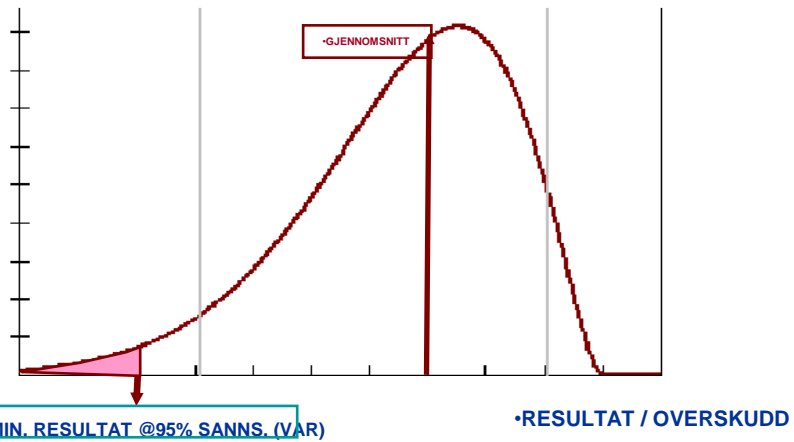
- ◆ GODE DIVERSIFISERINGSGEVINSTER
- ◆ LAVE RENTE => LAV EFFEKT

KREDITTRISIKO

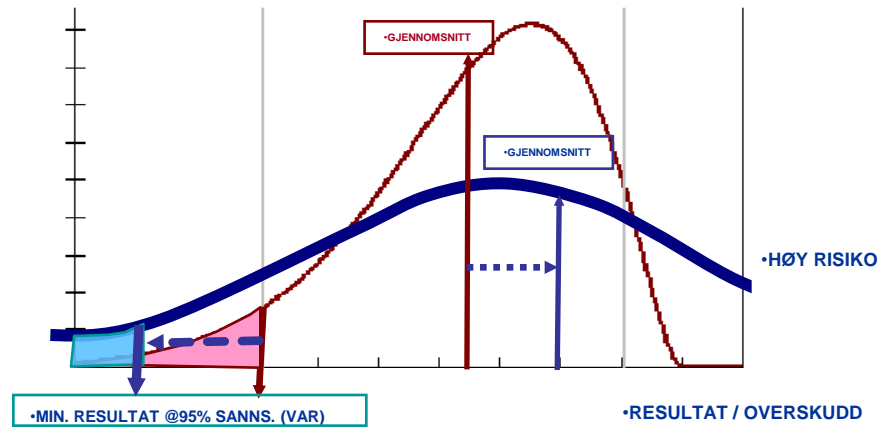
- ◆ STAT
 - ★ AVHENGIG AV ØKONOMISK VEKST
 - ★ KORRELERT MED AKSJER
- ◆ FINANS
 - ★ AVHENGIG AV ØKONOMISK VEKST
 - ★ KORRELERT MED AKSJER
- ◆ CORPORATE
 - ★ KORRELERT MED AKSJER

FINANSAVKASTNING – LAV/HØY RISIKO

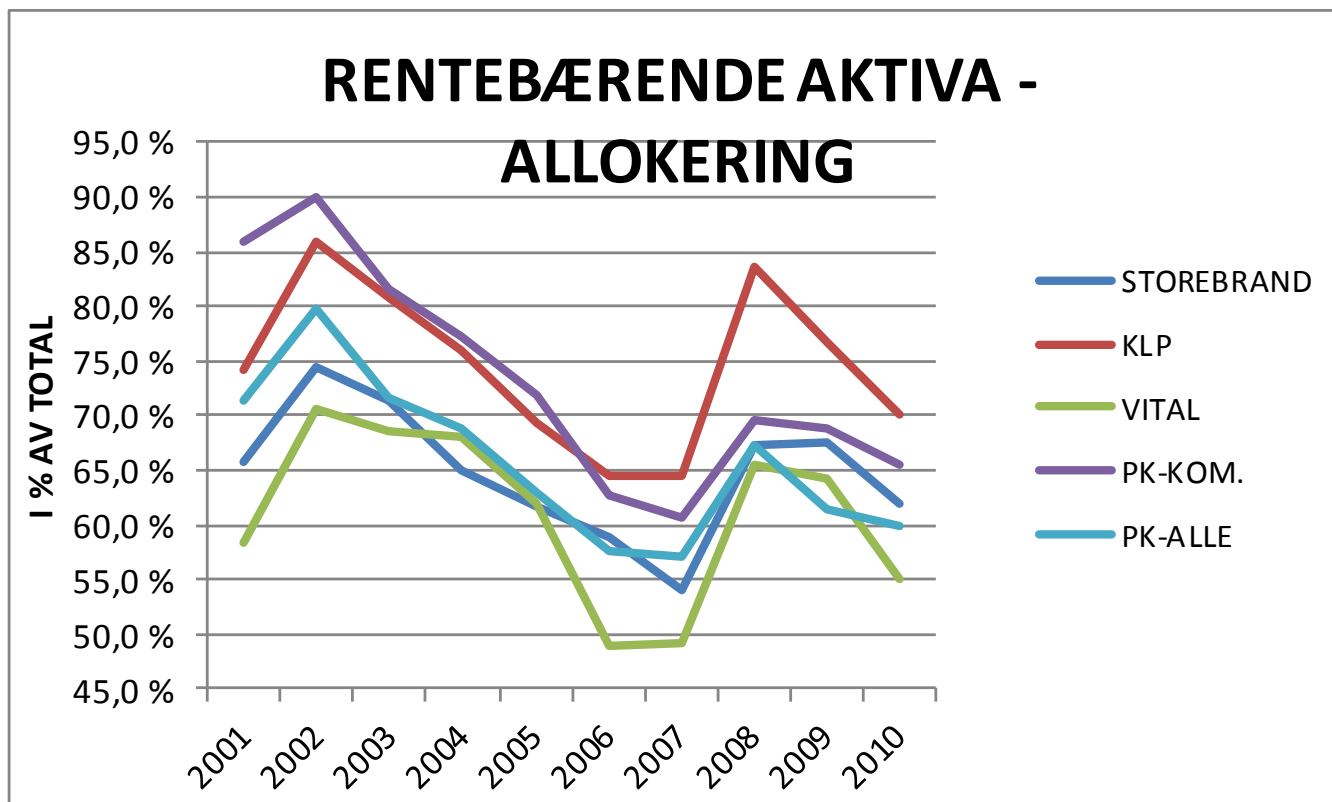
•FREKVENNS

•FREKVENNS

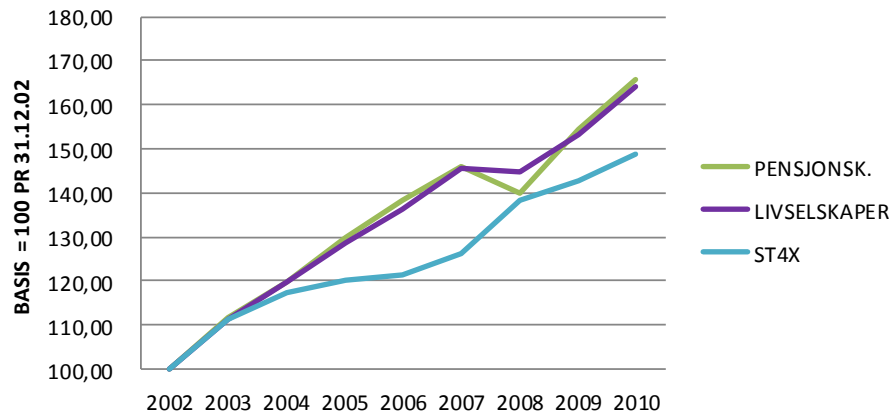

AKTIVAALLOKERING – NORSKE PENSJONSORDNINGER

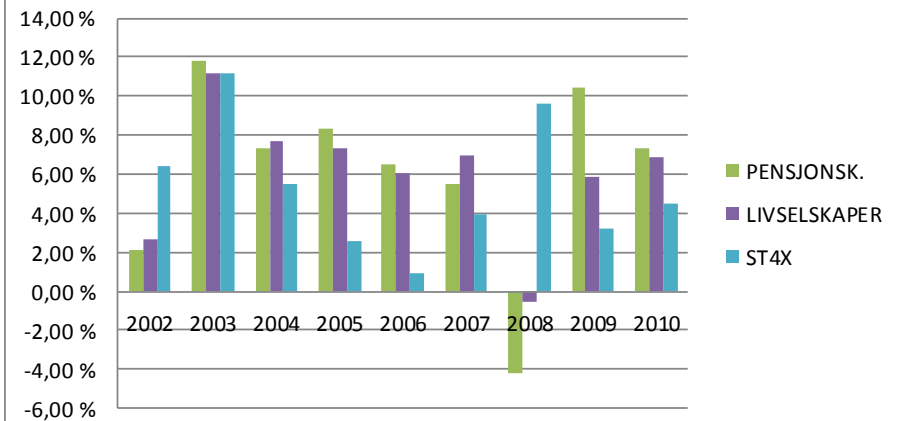

FINANSAVKASTNING FOR LIVSELSKAPER OG PENSJONSKASSER

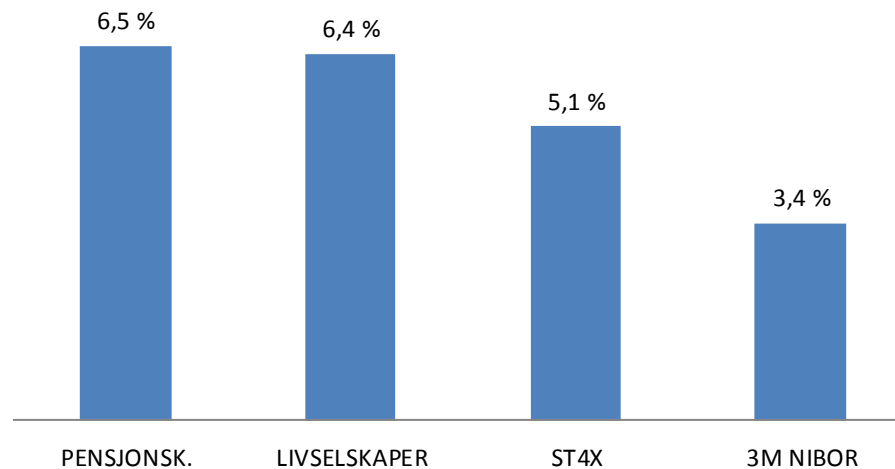
AKKUMULERT AVKASTNING - 2003 - 2010

ÅRLIG AVKASTNING I % P.A.

GJENNOMSNITTSAVKASTNING 2002 -2010

KONSEKVENSER

- **AVKASTNINGSFORVENTNINGENE MÅ NEDJUSTERES**
 - ◆ **RISIKOEN VIL ØKE MED SAMME INVESTERINGSSAMMENSETNING**
 - ★ **LAVERE RISIKOFRI RENTE**
 - ★ **MINDRE DIVERSIFISERING**
 - ◆ **LAV-VOLATILE STRATEGIER GIR LAV AVKASTNING**
 - **LAVERE DISKONTERINGSRATE (GRUNNLAGSRENTEN)**
 - PREMIEØKNING PÅ 20 TIL 40% P.A.
 - **INNSKUDDSORNINGER GIR DÅRLIG PENSJON**
 - PREMIETAK
 - DÅRLIG AVKASTNING

Pensjon&Finans AS

Frittstående og uavhengig
konsulentselskap

- **Investeringsrådgivning**
- **Pensjonsrådgivning**
- **Internettbasert avkastningsrapportering**
- **Finansfaglig kurs**

**KARL JOHANS GT. 16 B
0154 OSLO**

**TELEFON 22479480
TELEFAX 22479481**

**E-MAIL: POST@PENSFINS.NO
WWW.PENSFINS.NO
[WWW.PENSJONSKASSEPORTALEN .NO](http://WWW.PENSJONSKASSEPORTALEN.NO)**